

LIBERTATEA

Abonamentul: { „Libertatea“ (4 pag.) numai 100 Lei pe an.
„Foaia Interesantă“ (4 pag.) 60 Lei pe an.
Cel-ce le abonează pe amândouă, le primește cu 150 Lei pe an și capătă și „Plugarul Luminat“, fără alt adaus la plată.

Foaie pentru popor.
Apare JOIA
Director: Ioan Moța.

Pentru străinătate: 300 Lei pe an, trimiși în banii țării aceleia în preț de 300 Lei, sau prin cec de bancă.
Redacția și Administrația: Orăștie (jud. Hunedoarei).

O călcare în întunec.

Cum va fi noua lege de alegeri pentru Sfatul Țării?

Apropiere de felul de alegere italian și cehoslovac.

Italia, mîncată și ea de carii „internaționali“, rătăcitori de suflă și de minți, ajunsese așa de subsăpată în temelile ființei sale naționale, încât adevărații patrioți italieni o vedeau pe marginea prăbușirii, care ar fi dus-o cam acolo unde e Rusia azi.

Sufletele celor buni s'au înflorat de licoana neagră a viitorului patriei lor iubite și s'au ridicat suflet după suflet, chemându-se la lupta de apărare a țării de primejdia ce o amenință. În fruntea acestor patrioți îngrijorați s'a pus Mussolini, și în vreme de vre-o 2 ani, s'au adunat atîta italieni cu inimă curată în jurul lui, încât toate vechile partide au simțit un mare gol în jurul lor. — Mussolini a venit la putere în Italia ca prin o revoluție, — dar revoluție fără sânge, care numai a arătat brațul său fricoșilor din capul celorlalte partide, cari se temeau să le de cap „internaționala“ și dădeau tot mai largă putere răilor împinși dela spate de duhul stricat al vremilor noastre.

Ajuns la putere, Mussolini a spus: trebuie să luăm măsuri chiar prin legea pentru alegeri, ca în sfatul țării să poată străbate mai ales cel doriți de marea mulțime a poporului italian, care se află prin comunele rurale (sate). Căci în aceste comune vede el păstrat mai curat sufletul neamului, — pe când mulțimea săracă dela orașe, muncitorimea, e ușor dusă în rătăcirile de agenții vicleni și ascunși, a celor ce voesc stări turburi în țară, pentru ca ei să poată mai ușor pescui în ele. — Și a făcut Mussolini așa fel legea de alegeri de deputați în Italia, ca ea să dea mai multă putere mulțimilor naționale curate, cari se găsească prin sate, decât celor dela orașe, cu mațe prea peștrițe.

Ce se face la noi?

Fiind acum la rînd să se facă și la noi o lege de alegeri nouă, — guvernul a chibzuit cum s'o facă? Și crezînd că și la noi ar fi bine ca în Italia, că mulțimea satelor să aibă putere precumpănitoare în alegeri, fiind că și la noi în sate razimă puterea neamului, nu în orașe, cari sunt atât de instrăinate, — a hotărît, să îndrepteze noua lege de alegeri, cam după felul celui din Italia (și din Cehoslovacia).

Gîndul s'ar părea bun, — dar stările dela noi fiind cu to-

tul altele ca în Italia, mulți se îndoiesc, că lucrul ar duce la capăt bun și la noi. De aceea în jurul acestui plan de lege s'a iscat o mare încăerare între partidul liberal dela guvern și între partidele de împotrivire, cari cred că legea e foarte rea, ba chiar primejdoasă din multe puncte de vedere.

Să arătăm acum ce spune planul de lege, ca să poată fiecare cetitor judeca el însuși:

Votarea.

Votarea e să se facă, cum s'a făcut și pîn'acum în vechiul Regat: pe județul întreg. De se cer în județ 5 ori 6 sau 7 deputați, fiecare partid pune listă cu atîta candidați, câți se cer pe județ. Alegătorii votează, fiecare la judecătoria de care se ține, și anume nu pe un deputat ori pe 2-3, ci pe lista întreaga a partidului său din acel județ.

Pîn'acum voturile date într'un județ, se adunau la scaunul județului și se numărau și apoi se vestește, că partidul cutare a dat în județ atîtea voturi, celălalt atîtea, prin urmare unuia l-se cad atîtea scaune de deputați, celuilalt atîtea. Lista care avea mai multe voturi, căpăta mai multe scaune de deputați din cel dați de județ, celelalte mai puțin, după câte voturi aveau.

Planul cel nou de lege, vrea să fie pe viitor altfel. Și anume:

Voturile adunate pe țara întreagă.

Votarea să se facă tot pe liste pentru tot județul, — dar adunarea voturilor să nu se mai facă pe județ, ci pe țara întreagă. Să se trimească numărătoarele din toată țara la București, și o comisie aleasă acolo, adună și află câte voturi s'au dat pentru un partid și câte pentru altul. Și atunci împărșirea scaunelor să se facă așa:

Dacă un partid a căpătat el singur cel puțin 35 la sută din toate voturile date, iar celelalte toate tot mai puțin ca el, — a celuia dintîi l-se dau jumătate din scaunele de deputați, ca razim de conducere în sfatul țării. Iar celelaltă jumătate de scaune, să se împarță între toate partidele cari au luat parte la luptă, după numărul de voturi ce au câștigat. La această împărșire la parte și partidul leșit cel mai tare, deși a primit ca razim ai său în parlament jumătate din scaune. (Așadar partidul leșit el mai tare, are 50 din fiecare sută de scaune ca întîi razim, apoi din celelaltă jumătate încă partea cea mai mare, cam 3 părți din 5, și numai 2 din 5 părți le capătă celelalte partide laolaltă).

Dacă însă într'un județ nu s'a pus decât o singură

listă (a unul partid) și n'a fost luptă prin votare între 2 ori mai multe partide, — scaunele acestui județ se dau toate listei aceleia, care a fost singura dorită de județ, și scaunele acestui județ nu mai cad sub împărșirea dela centru, dela București. Nu cad sub împărșire la centru nici scaunele acelor județe, în cari alegerea dintîi a fost zădărnicită și nici la a doua alegere nu s'a putut vota în una a treia parte a secțiilor; nici acelea, unde grăpările minoritare au avut ele majoritatea (numărul mai mare) al voturilor.

Acele partide cari n'au intrunit nici 2 la sută din numărul întreg al voturilor date și numărate la București, — nu li se dă nici un scaun în sfatul țării, ca fiind prea neînsemnat.

Ce vedem din acest fel de a alege pe deputații și senatorii țării? Că: puterea neamului românesc, să se poată arăta otobiruitoare prin alegeri, prin aceea, că adunîi voturile Românilor din întreaga țară la olistă — și atunci nu poate fi putere streină, care să o copleșască. Dacă (zi de 3 ori: dacă, dacă, dacă!) Românii ar ști ținea la olistă! Atunci, adunînd voturile lor la un loc, ei capătă cele dintîi 50 la sută din scaune, și din celelalte încă vre-o 30 ori și 40 la sută, — și atunci sfatul țării ar fi așa de românesc, precum de fapt românescă este țara.

Cuțit cu 2 tășuri.

Dar ce se propune prin noua lege este și o armă cu două tășuri:

Dreptul ce ni-l dai nouă Românilor, de a ne aduna voturile din țara întreagă la olistă, — îl dai și tuturor neamurilor streine. Și atunci iaca ce se poate întîmpla:

Certăreți cum suntem noi Românii și neînători la olistă, — se poate să ne împărșim în 5-6 partide (cum suntem și azi: național, liberali, naționali-creștini, țărăniști, averescani, socialiști) și dacă întîmplarea ar face ca cele 5 ori 6 partide să fie cam la fel de tari, — voturile românești se împart așa de tare, încât s'ar putea întîmpla să leșim noi cel mai slabi ca număr de voturi!

Cîteva pilde: După legea nouă, de pildă Jidanii vor pune în fiecare județ listă de-a lor jidovească. Dint'un județ, el adună cîteva mii de voturi, din altul alte mii, din vre-o 70 de județe, iaca adună un număr foarte mare de voturi! Că el angrijă să fie toți luați în listă (ba să vîre și pe cel ce n'ar avea drept), și la votare se duc strună toți! Iar al nostru, unii se lasă rămași afară din listă, alții nu se duc la vot, — și iaca te poți trezi, ca cele vre-o 2 milioane și jumătate de Jidani, să aibă ei un număr mai mare de voturi (numărate așa peste toată țara la un loc!), decât unul din cele 4-5 partide românești! Ce rășine va fi aceea pe ori care dintre partidele românești!

Și încă ceva: Prin noua lege împlinești o cerere scumpă a

Jidanilor și a celorlaltii streini: să-i socotești pe ei ca neam deosebit, avînd a-și alege deputații lor naționali, după numărul lor în toată țara! Să voteze Jidanii din Basarabia, cu cel din Bihor, din Bănat, din Ardeal, din Oltenia, din Moldova, toți la olistă! Prin noua lege iaca le împlinești visul, a cărui intrupare ei n'au visat să o vadă nici odată!

Tot așa adunî pe toți nemții din toate părțile țării, — cari altfel, ca și Evreii, n'ar birui în județe singuratec nicăiri.

Mai pune alta întîmplare: Românii sfîșiași între ei, iar streinii toți unindu-se și punînd liste împreună în toată țara! Unde poți ajunge? Să ai chiar liste conducătoare, biruitoare, — streinei!

Să credem că n'or fi Românii atât de orbiți de Dzeu, ca să nu vadă de cu vreme o astfel de primejdie, — dar, vezi, legea așa cum se plănuește, poate aduce și așa o minune!

De aceea spunem: Noua lege e — o călcare în întunec!

Nu poți ști de lese bine ori rău! Nu ar trebui făcut un pas atât de mare spre necunoscut.

Dar se poate și așa, că: Partidul la putere, cel care conduce algerile, să lasă așa de tare, ajutat de această lege, încât să aibă el singur 75-80 la sută din scaunele de deputați, iar celelalte partide, deși au avut și ele 35-40% voturi, să aibă abia 20% din scaune.

Aceasta nu le place partidelor de împotrivire. Ele zic: legea prea dă putere mare în mîna celui la cărmă! El totdeauna strivește partidele potrivnice; e ca și cum cu o mîna le-a dat drept de vot, dar cu alta le ia dreptul de a avea atîta deputați, câți li s'ar cădea după voturile primite dela alegătorii!

Și de aceea e luptă mare în sfatul țării. Guvernul vrea să aducă legea așa, fiindu-i de folos azi lui, mîne celuilalt, — dar partidul național și țărănesc, și cu ele neamurile minoritare (streine) strigă de nemulțămire!

In Sfatul Țării

se desbat încă legi mărunte pe cari guvernul ține să le treacă, înainte de a se retrage.

Și fiindcă sorocul lui s'a sfîrșit în 11 Martie, vine cu un plan de lege, ca să l-se lungenească încă însărcinarea pînă în 7 April, pe când crede că le-a sfîrșit pe toate și se poate retrage.

— Legea nouă de alegeri va da prilej la dezbateri furtivoase, poate și la încăerări între deputați.

Lupta studentescă

pentru așezarea tinerimii române în toate dreptările ei firești în Universitățile din țară, dărează încă. La hotărîrea celor din București de a face grevă (a

nu mai merge la lecții, pînă nu li se va face dreptate), s'au alăturat și studenții din Iași și din Cluj, — și acum se vor închide cele 3 Universități... Decît să împlinească cu inimă românească cererile lor, profesorii (la stăruințele guvernului) mai bine lasă vre-o 22.000 de tineri fără putința de a învăța...

Miscarea pentru

„Liga Ap. Naț. Creștine“ crește!

„Liga Apărării Naționale Creștine“ a pornit la drum cam ca miscarea creștină cea dintru început: chemînd în jurul ei pe cel năpăstulit, cel cu gânduri curate, cu mare iubire de neam în inima lor și cu sufletul plîns de umilirea în care își văd sărmanul lor neam.

Și Isus spre aceștia și-a îndreptat glasul său chemător, cu el s'a încunglurat, nu cu cărturarilor și fariseilor cei îngâmfați și roboți de poftele mării și bogățiilor lor.

Cu aceștia însă, cu săracii și năpăstulii, a răzbătut, pînă ce a plecat înaintea lor și pe preaputernicii vremilor lor. Răsăreau ca din pămînt cei ce doreau a-și lua tolagul suferinței și a urma pe învățătorul și Ucenicii Lui...

Ce frumos este acel început de răzbatere în lume a creștinii celei nouă și curate, purtate de acei săraci prin lumea trufășă din jurul lor, și cu cîta dragoste vorbim, iată, și după două mii de ani, despre ei. Chiar suferințele lor ne îndulcesc sufletul și ne fac să simțim, că dacă azi ar trăi și ar fi printre noi, — și noi ne-am alătura la ei!

De aceste icoane ale luminatului trecut al creștinizmului, ne aducem aminte cînd vedem ce ni-se scrie din felurite părți ale țării, despre cum oamenii buni din popor, se adună ei de ei și se unesc pentru a sluji „Liga Apărării Naționale Creștine“ și joară pe steagurile ei. Deși, în cele mai multe locuri nici nu s'a dus vre-un sol al Ligii ca să-i povățuiască, să-l ajute în așezarea temelilor Ligii în satul lor.

De ce nu se duc peste tot locul soli a Ligii? Pentru-că, ursire nouă fiind ea, — nu are destule puteri a-și trimite solii ei peste tot locul, în aceste vremuri de scumpete a călătorilor... Cu atît mai cumînți și asemănători vechilor credincioși ai creștinizmului sunt aceia, cari, neașteptînd leșire de trimis streini, se adună și își aleg ei conducerea locală, ținînd legătură cu Conducerea Regională (finutale) de ocamdată prin scrisori și prin folle ce slujesc Liga.

Iacă cîteva pilde de astfel de frumoasă începuturi, despre care am primit știri zilele astea:

La Brad.

— Peste 100 de membri.

Duminecă în 28 Febr. „Liga Ap. Naț. Creștine“ și-a trimis un sol

la persoana dñi Virgil Pan, prof. în Brad, ca să poată temele organizării Ligii în Brad, — vechea și istoricul orășelului Zerandului (partea despre Munții Apuseni a județului Hunedoarei).

Locul fiind foarte pregătit, sfârșitul a fost ulmitor de frumos. Toate comunele mai de seamă din jur, și-au trimis solii lor, și la atingere cu conducerea locală, ca astfel închegății să se poată ajunge acolo, unde toată suflarea românească dorește.

După slujba la biserică, s'a eflăjit steagul. La ieșirea din biserică, în fața poporului, s'a citit „Manifestul” sfânt al Ligii, întărit de popor și de șir cu „Trăiască Cuza”, — „Jos Jidanii!”

Toată lumea a plecat apoi la Hotel Național, unde înmălețitul meseriaș dl G. Jula într-o sală arhitecturală, — țărani domni și meseriași fiind de față din partea primăriei noul primar I. Băcăescu, dela siguranță dl Constantinescu, prin câteva cuvinte bine simțite deschide adunarea și propune de președinte pe dl V. Perian, paroh al Bradului.

Acest preot iubit de toți — în urma interesului ce poartă pentru biserică și popor, — prin o convăntare înțeleptă arată rostul românesc și creștinesc al Ligii, care este a curății țara de neamul care ne sugerează și ne otrăvește sufletul.

Indemnă a se înscrie tiner și bătrân, în armata românească și creștinescă a țării, în fruntea căreia stă vrednicul comandant A. C. Cuză.

Se dă apoi cuvânt solului Regional din Arad, dlul prof. Pan, care fălmăcește pe larg rostul Ligii, arată date statistice îngrozitoare, cari vădesc cât e de primejdios viitorul neamului nostru în țară.

Singura scăpare ne mai e: înșiruirea sub steagul „Ligii A. N. Creștine”. — Mai vorbește cu multă însuflețire în numele muncitorimii miniere Nicolae Bogdan, arătând primejdia națională care ne sugrumă neamul și ne nimicește avutul și sănătatea.

Se trece la alegerea comitetului. Sunt aleși cu toate glasurile, președinte: dl Virgil Perian, preot. v. președinți: prof. Gh. Părvu și Dr. I. Gora avocat, secretar: I. Fier stud. în drept, casier: A. Sfânt director de bancă, iar membri în comitet, un număr de 30 persoane: — profesori, învățători, meseriași, comercianți și țărani din loc și jur.

S'a înscris apoi îndată peste 100 de membri din loc și jur.

Și frumosul început, sporește!

Unul de față.

La Apos.

— 50 membri. —

Din comuna Aposul (posta Bărgăș, jud. Târnava mare) ni s'a trimis Declarația iscălită de 50 țărani și cărturari din sat, cari vestesc prin noi conducerea centrală a Ligii, că s'au legat prin subscrierea lor, a se înșirui între soldații luptătorii al „Ligii”, pentru care au prins dragoste și credință, după cele ce au citit despre Ligă în folie „Libertatea” (Orăștie) și „Apărarea Națională” din București.

Văzând noi (span cinstiții nostri frați în Declarația lor) primejdia cea mare ce ne amenință neamul zi de zi tot mai mult, — ne-am hotărât din a noastră bună voință, să intrăm în șirurile luptătorilor din „Liga A. N. Creștină”, în care avem toată nădejdea că ne va scăpa de jugul rușinoasă ce-l purtăm.

Cinstiții frați scriu în Decla-

rație „Jurământul” de credință către Ligă (așa cum l'au aflat în Regulamentul Ligii) spunând: „I subscriem aci, până ce-l vom putea spune cu graiul la sfințirea steagului nostru comunal”.

Iscăliți 50 de inși, în frunte cu George Stoica, președinte, Ioan Varga, vicepreședinte, Nicolae Muntean, secretar, iar celalalți 47 inși, ca membri (pe cari îi rugăm să lerte că nu-i punem pe toți cu numele, din lipsă de loc în foale). — Vrednici țărani au un bun ajutor în înțelesul lor învățător Gh. Al. Dabija, un minunat Român și creștin. Acolo unde ai într'un sat un-doi oameni cu înțelegere și de inimă, — lucrul merge frumos, căci poporul e bun și primitor de îndrumări spre bine!

La Ighiu și Bucerdea.

— Frumoasă colecție pentru steaguri. —

Dle Redactor! Căutând răspunde chemării Neamului, am făcut pornirea ca și pe plaiurile Ardealului de curând dezrobii să se sfințească Steguri de-ale „Ligii A. Naționale Creștine” din sat în sat, din oraș în oraș întocmai ca prin satele și orașele Moldovei ce zac îngenuchiate sub lepra jidovească. Am început a primi daruri în acest scop dela acei cari de voce bună ne au îmbat obaful pentru cumpărarea a două steaguri pentru comunele Ighiu și Bucerdea Vinosașă (jud. Aiba). Foarte repede s'au adunat 1615 Lei, dintre cari: Comuna Ighiu 1140 Lei, iar Bucerdea-Vinosașă 475 Lei, cu care se vor comanda 2 steaguri cu svastica, iar din ce va rămânea, vom cumpăra cărțile și reviste cu scopuri naționale-creștine, și se va face un abonament s'au două la la ziarul „NAȚIONALISTUL” de sub președinția dlui Profesor A. C. Cuză dela Iași.

— Va urma sfințirea cu paradă a steagurilor, a doua zi de Paști!

Au dăruit din Ighiu pentru steag: Câte 100 Lei: Dna Sylvia Florescu, dñii: S. Morușcă, N. Borza, V. Pop, I. Stanciu, V. Făt; — Câte 50 Lei: N. Miclea, Ionel Florescu; — I. Troja 40 L.; — câte 30 Lei: dsoara Minerva Băișan, Gh. Balgrădean; — Câte 20 Lei: Dna T. Avram Cosciuc, dsoara Pavelca, Dtru Tontea, Petru Uivari, Viorel Balgrădean, Zah. Iepas, N. Popa, Luca Salveniu, I. Popa și soția, I. David, I. Cristea, Chirița Borza fiul; — St. Köblös 15 L.; — câte 10 Lei: Al. Moldovan, Angh. Rad, N. Avdelcu, Mih. I. St., S. Muntean, V. Bucerzan, I. Popa, N. Bucerzan, G. Dănilă Ilie; — Tiron Dobe și P. Balgrădean câte 5 Lei; — de tot 1140 Lei.

În Bucerdea Vinosașă au dăruit: Câte 100 Lei: Chiriță Borza, Florian Pop, Florian Florea I. Nicolae, Traian Borza; — Ioan G. 30 Lei; — Ant. Preăcan 20 L., Dominic și Nic. Borza câte 10 L., D. Pop 5 Lei; — de tot 475 Lei.

Mișcarea, care ne dă nădejdea că va fi foarte frumoasă, a avut un bun sprijin și tinerul vrednic Gh. Matei, student universitar la Iași, de unde a adus cu sine schintea sfântă pe care a s'prințo și în sufletul poporului. Căci multe lucruri mari se fac cu poporul nostru bun, unde un om ori doi lucrează cu zel și cu gând curat în mijlocul lui.

In Tiha-Bărgăului

— Pornirea năvalnică —

Dle Redactor! Cu bucurie vin să vă vestesc, că în comuna noastră Tiha-Bărgăului (jud. Someș) s'a format un Comitet al Ligii Ap. Naț. Creștine” de 26 membrii, cari au luat asupra lor sarcina de a face o cât mai în-

tinșă propovedanie printre săteni, pentru a se înscrie cât mai mulți ca membri în „Liga A. N. Creștină”, în presjma alegerilor de deputați.

„Și sunt pe cale ca toate Comunele de pe Valea-Bărgăului, să se organizeze pentru acest scop.

„Am bună nădejde, că celelalte partide „politice”, nu vor mai găsi oameni cari să le sprijinească să mai ajungă în sfatul țării, ba nici nu vor fi primiți de loc pe sate, după tovrășiile păcătoase ce vedem că le fac cu dușmanii neamului nostru!

Tiha, 1 Martie 1926.
Vasile G. Popa, econom.

Alte comune lee pildă, și pregătească pentru sărbătorile sf. Paști, sate de zăstfel de sărbători naționale-creștine. Alții și pe alte Dumineci, ca a Floriilor sau cele lăminate de după Paști.

Na certe și sfășieri, cum ne invadă Partidele politice din privilegiul alegerilor, — ci înfrățiri între suflete, pentru a ne apăra neamul de piroi streini ce-l roade și vrea să-l sugrumel. Aceștia fac lucru cu adevărat național!

Jalea Moșilor

Plânge codru și pădurea
Oau venit streini de-aiurea
Cu toporul și securca,
Și etau gata să răpună
Țara Moșilor străbună!..

Plânge râul și vueste
Și amar se jeluște
Și la lume îi vestește,
Că se află frați haini
Ce vând munții la streini!..

De pe deal, de pe coline
Vin tot lacrimi și suspine,
Plânge Moșul de rușine
Că și-acum, în țara lui,
E — copilul nimănu!..

Arad, 1926 Maria Botiș-Ciobanu.

— Înșiruiți-vă fraților Moși, sub steagurile „Ligii Apărării Naționale Creștine”, și nu mai veți mai fi în starea de plâns, pe care atât de duos și de simțit vi-o cânta dna Maria Cioban-Botiș..

Din viața Partidelor.

Cele 3 partide de împotrivire: național, țărănesc și averescan, au cercat să se unească de nou între ele, pentru a duce lupta împreună, împotriva Legii de alegeri pe care o propune (o aduce înapoi) guvernul.

Țărăniștii, scoțându și acum la iveală pe adevăratul lor cap pe vinzătorul de țară C. Stere, l'au trimis pe el, nu pe Mihailche, cărnă numai îl zic „președinte”, — la dl General Averescu, ca să l'poștească și pe dea cu Partidul Poporului, să intre în noua tovrășie. Dl General Averescu văzând că în rindul trecut (la alegerile pentru comuna) țărăniștii au adus cu ei pe Socialiști și socialiștii pe comunisti, le-a spus, că vrea întâi să știe: ce plan de luptă au, și cu cine se va găsi alăturare? — spunând și aceea din nalote, că la mișcări de talburare în țară ori prin orașe, nu ia parte, nici alătura de oameni primejdioși bunel rinduel în țară, nu merge.

Așa țărăniștii fac tovrășie

numai cu partidul național și cu Socialiștii (între cari etau și Comunistii), apoi cu „minoritarii” (neamurile streine, între cari și Jidanii). Dintre streini numai o parte se vor alătura frontalului de împedecare, căci altă parte (și din Unguri și din Jidanii) merg, din speculă, cu „puterea”.

Vom vedea iar războiri împotriva cărora n'am avea nimic, de nu l'am vedea pe Români la cot cu atăta streini din cei cari l'ar sorbi într'un strop de apă dacă ar putea. Iar dacă l'ajută”, e pentru a-l face de ris și a stoarce și dela unii și de a alții făgădueli mari în folosul lor al streinilor.

Noi ne înținem deparie de orice amestec de acest fel, umilitor și păgubitor pentru neamul nostru, — și sfățul poporul a nu mai da ajutor prin votul său, decât partidelor cari vor păși de sine, curat românești. Într-o acesteia apoi, împartă-se, de care le mai place. Dar pe cele meștecte cu streini, îndeosebi cu Jidanii și comunistii, să le respingă!

Unele — altele.

Urmările ațitărilor din alegeri.

De prin sat ne vin știri de cari rămănem cruciți: Pe multe locuri, țărani s'au învrăjbit între ei pentru alegerile comunale ce trecură, așa de tare, încât sunt gata să-și facă cele, mai mari rele!

Într'un sat vecin Orăștiei, l'a tăiat unul țaran 60 de pruni, ca răzbumare că în alegeri n'a fost de-o părere „politică” cu tătorul! Alțuia l'a pus foc la gard — și norocul că a văzut focul la vreme și l'a putut stinge, de n'a apucat în zidurile economice! Iar a treia întâmplare e drăgăță de tot: Din acest sat se aduce în fiecare zi cu o căruță a Internatului, mult lapte la Internatul Licențiatului nostru. Oamenii își pun în căruță cântile (vasele) de tinichea (plen) cu lapte, și servitorul Internatului le aduce și mâne-zi le duce napoi. Acum într-o zi după alegere, un mare „luptător” din alegeri, mergând și el în căruța Internatului, și aflând dela servitor a cui sunt vasele cu lapte, a luat, așa de capul lui vasul, unul sățean cu care nu s'a înțeles la alegerea de primar, și l'a pus jos în drum, în pădure, lăsându-l acolo focului!

Pe alte locuri nu mai lasă omul pe vecinul său să ducă apă din fântâna lui, pentru că a votat altfel decât stăpânul fântâni!..

Am propoveduit dintru început, ca oamenii să nu dea prea mult pe neînțelegerile dela alegeri, să le socotească de niște valori trecătoare, cari trebuie să se liniștească și oamenii țărăși ca vecini buni să trăiască.

Dar — alții nu-l sfăține așa. Iar îndemnul la harță, prinde mai curând ca cei la pace.

Și — ce ne mai așteaptă!

Accea ce e azi pe sate și prin orașe, printre oameni, — ne e teamă că e încă „floare la ureche”! Dar ce va mai urma? Căci trecuți peste hopul dînăit, alegerile comunale, — vor urma (așa se spune) încă alegerile pe județ, cu alt rând de ațitări și suspărări. — Iar apoi, cum prin Malvolbură ce a mare: alegerile de deputați!

Am auzit pe mulți spunând: Aș vrea să pot dormi trei din lunile acestea ce vor urma, sau să fiu dus undeva departe în lume!

Dar fiind-că nu putem să dormi 3 luni, nici pleca departe, lume, — e bine să fim ca un inș să ne păstrăm sângele rece. S'ascuți și pe unii și pe alții să cumpănești liniștit ce învață unii și celalalții, să strecuri în vățutura lor prin sîta inimii tale de Român și prin creierul tău netulburat de patimă și de lăcomie după putere, — și atenți nu vei rătăci, căci vei găsi ceea mai curată și cea mai dreaptă.

SCRISORI

Un delegat de dare, cinsti

Hunedoara, 2 Martie, 1926.

Dle Redactor! O întâmplare mult grăitoare s'a petrecut în orășelul nostru zilele astea.

Fiind vremea impunerii (crotli) dărilor și răspândindu-se printre oameni zvonul, că se purta toți dări mai mari ca anul trecut, — alghistorul de aici Weiss Morit, s'a gândit că n'ar fi rău să facă el o „vizită” delegatului (solului) trimis de direcția financiară, da de se poate „înțelege” cu el, ca să nu-l pună dare mai mare ca cea din anul trecut.

Delegatul pentru crotrea dărilor, dl N. Ciobănescu, a primit pe jupuu, s'a purtat chiar „prietenos” cu el și c'a făcut că se învoește, să vie mâne să-l aducă „înțelesul”, — 7000 Lei.

La termenul dat, Jidanul a venit cu suma, cu care crede că va mai cumpăra sufletul unu slujbaș român, — dar când să-și ducă ispita în deplinire, au întrat peste el cei ce fuseseră a nume chemați pentru a descoperi fapta evreului și, luând cu venitul „proces verbal” (protocol), acesta a fost înaintat procurorului pentru dare în judecată.

S'a bucurat toată lumea creștină din oraș, de fapta frumoasă de slujbaș și de Român, a dlui Ciobănescu. Vestitor.

Ce fac neamurile lui Marmorosch-Blank!

Un român din jurul Orăștiei

a venit zilele astea în redacția foii noastre pentru a cere îndrumări despre — mersul la Palestina!.. El spunea:

„Pe la toți preoții din comuna mai de frunte a venit înștiințare că acei oameni muncitori, care voesc să mergă ca lucrători în Palestina, zjung acolo la câștig foarte mare, că Anglii plătește, și el plătește bine cu banii lui cei foarte scumpli! Am auzit că și părintele Moșă dă îndrumări cum se merge în Palestina, și am venit să văd ce ne spune și dănsul!”

Părintele Moșă chiar nu era în redacție, că era în proces dela Iași, dar ajutoarele din casă celare l'au spus omului: Bă că nu l'al aflat pe părintele Moșă că nu te prea bucurai de ce auzel dela dănsul!

Iaci, cinstiți cetitori din popor, la ce mijloace mișelești se țargă neamurile lui Marmorosch-Blank, pentru a ne zăpăci oamenii din popor, a l' strica de cur și a-l face să mergă ca să l' slugi la Jidanii și acolo în Palestina lor, — nu numai alții țara românească! Ca să nebanească mai bine pe oamenii nepricepuți, le spun că „preoții din cele mai de frunte sate

își mână oamenii la Palestina... Asta o spun oamenii din sate mai slabe, care de aceea nu știu nimic de tot lucrul, pentru că ele „nu s'au de frunte”, popa lor dară nu are de unde ști vestea cea mare și scumpă... Atunci omul își desprindește pe preotul său cel născut în samă de... Anglieși, și se la, caie blegă, după învățatul pui de năpărcă, și se dă pe mâna lui. De-o fi satul cam „de frunte” și va zice omul că doar popa nost' nu știe nimic de așa ceva, — o să-l spună: al vostru nu, că el e de cel care nu vrea să meargă oamenii din satul lui ca să ajungă la bine, ci vrea să stea ei aci, robi săraci, pentru ei și pentru alți bogătași... Și și acest om își va injura pe preotul său și se va uita în gura fiului lui Jida, ca într'a procului Bileam. — Ba, ca apucătura să zică mai mult lipiciu, le spune că „și popa Moș'a”, a cărui foi sunt așa de cunoscute în popor și crezute de oameni, le ajută să meargă. Iar ca culme, că — „Anglieșu plătește”.

Apucătura e negrăit de viclenă! Dintre satele de oameni cărora li se va fi spus această minclună obraznică, s'a aflat unul de-a venit să întrebe chiar pe popa Moș'a, dar alții zeci și sute, n'au prilej a întreba, ci cred și se la după jidan, ca oile după măcelar...

Ale cinstiții noștri cetitori, că a pleca Român creștin la Palestina, e ca a te lăpăda de tatăl tău și de mama-ta și de casa în care te-ai născut și de locurile pe cari ți-ai trăit dulcea copilărie și să mergi să te bagi stegă la Satana, să te poarte pe rîpi și prin spini și prin păduri și prin ape.

În Palestina trăiește un popor cinstit și numeros, Arabii. Ei sunt de religie mohamedană

(tarcească), și sunt mai numeroși pe acolo, decum suntem noi Românii în Ardeal. Arabii formează cam 75-80 la sută din locuitorii Palestinei și abia 20 la sută Jidanii. Jidanii sunt amenințați la tot pasul de locuitorii moșneni ai țării, de Arabi, — de cari numai armata engleză, care ea ține paza în țară, îi scutește.

Dacă Jidanul merge acolo la lucru în câmp, cum câmpul e plin de lucrători arabi în haine alba, — ca pe la noi de Români, — negreata jidovească totă tremură de frică, că oare ce-oaia după ce dau umbrele înserării mai merge el acasă, ori îl țese un babau de acela de Arab în cale și-l „sparie”, de vede tot proroci verzi năntea lui?

Și de aceea „curajos” cum e de felul său Jidanul, tare s'ar bucura să — meargă Românii să-l lucre în locurile în Palestina! Că de-o fi să se pornescă de pe-o coastă răzbanarea arabului ce se vede strămtorat în țara pe care el o lucrează de multe sute de ani, — apoi să-l învâluie pe Român pîrjolul acelor răzbanări, nu pe el, pe Jidan. Ci el să se uite numai de departe ce pătește românul care și-a părăsit casa, masa, familia, și pămîntul sfânt al copilăriei și al vieții sale pașnice, lăcomind la „bogăția” ce i-au da-o „Anglieșu” în Palestina. De-o merge ca lucrător zidar sau săpător de șanțuri și croitorii de drumuri prin orașele ce se zidesc, — și s'a deslănțuit urgia vechilor locuitori asupra strălînitor veniți de peste nonă-zeci și nouă de hotare ca să la teie lor pânea din sainte, — s'o plătească Românul, nu el, jidanul!

Se vede și de aci, că ce lucru de nimic e, la care Evreii chlamă pe Românii cu vorbe atâte de ademenitoare, — că ei,

evreii, nici nu se arată că ei sunt cari vor să ducă de sclavi lor, ci spun că „Anglieșu plătește”... ce să creadă oamenii că merg la lucru la Englezii!

Credem că am spus destul pentru cei cu cap. Pentru cei fără cap nu va fi destul nici de vom mai spune de zece ori pe atâtea...

Ită ce fac ticăloasele neamuri ale lui Marmorosch Blank, — cum vor să ducă pe Români în robie și acolo în Palestina lor.

Și n'are nici cine le pune mâna în ceață, — căci partidele politice îi iza încă de după cap în „luptele” lor electorale. Și așa n'au curajul a se atinge de el, ori-ce ticăloși ar face!

Pentru „Căminul Cultural Creștin”
(Casa Studenților).

Vrednicul Român Nicolae Tecău din East Youngstown, Oh., despre care am scris în repetite rânduri că are mare plăcere a face bine pentru neamul nostru și îndeosebi pentru frașii săi de aici din patria veche, — a avut bunul gând să pregătească o mică ceată de cântăreți din gură și din instrumente, cu care să meargă în seara și noaptea de Anul-Nou pe la Români, să le ureze An non fericit și dăruirile ce vor primi, să le trimită „Căminul Cultural” dela Iași. Au cântat: N. Tecău din ocarină, Marin Simionescu (vech. Regat) și I. Cozma (Pianu-de-Jos) din violină, Titi Nestor (v. Regat) chitară și Emil Ramba, man dolină. Au cântat și cu vocea câteva cântări. Toți i-au primit cu bucurie, pe la căți au ajuns a merge, și i-au dăruit:

Nick Tecău (din Sebeșul-sus) 5 doll., Ioan Lazar Boarta) 5 doll., Nic. Opincar (Sebeș) 4 doll., G. Marhaș (Galați) 3 doll., G. C. Ghișescu 3 doll.; — câte 2 doll.: I. I. Vlaicu (Brașov), B. Fara (Dobârca), P. S. Opincar (Sebeș), I. Dan (Galați), I. Săliștean (Sebeș), N. Străjeru (Virgurd); — Meise Neagu (Calbor) și Titi Nestor (Regat) câte 1 doll. 50 centi; — câte 1 dollar: I. Dumitreaș (Sebeș), I. Tanase (Galați), Const. Birș (Archita), Sofia Pintea (Galați), Ilie Popa (Petroș), Eng. Patate (Dumitra), N. Hulea (Henic), Ioan Limbean (Sebeș) și Gligor Hitcaș. De tot 44 dollari, pentru cari ni s'au trimis Lei 10 600.

Cățiva elevi din cl. VI a Liceului „G. Șincai” din Bata mare, „întelegători ai primejdiei jidovești”, cum înșși ne scriu — neputând merge să ajute la zidire, ajută și ei cu cât pot din micile lor crușări, și trimit 150 Lei pentru Cămin. Nu-și pun numele. Fie laudați pentru frumoasa lor faptă și aibă în inimă lor mulțumirea celui ce face în tăcere o faptă bună...

— Mircea Adam din Doman a dăruit 20 Lei.

De tot azi . . . Lei 10 770 —
Din Nr. 10 . . . 179 379 —
De tot la „L.b.” Lei 190 149 —

NOUȚĂȚI

Pilda frumoasă ce ni-o dă comuna Apodul de jos jucând de Paști teatrul pentru „Căminul” dela Iași.

În comuna Apodul de Jos (lângă Merceurea, jud. Sibiu) s'a ridicat, dela venirea României și pe la noi, un frumos număr de tineri, cari s'a dus la școli de seamă, la Liceu, Școala Națională, Comercială, Teologică și Universitate. Și cu bucurie se scoate la iveală, că toți sunt tineri buni-român și buni-creștini.

3 întrebări, — 3 răspunsuri!

Ce curăță pielea?
KOPRO-ul!
Ce curăță stomacul?
KOPRO-ul!
Ce curăță sângele?
KOPRO-ul!
Plăcut, sigur, temeratic!
(558) 5-21 (IV)

Văzând ei eforturile studenților dela Iași, de a și ridica „Căminul” lor, tinerimea din Apodul de Jos a hotărât să joace a doua zi de Paști cunoscuta piesă teatrală alui Alexandri: „Lipitorile satelor”, a cărei întreg venit curat, să-l dăruiască Căminului dela Iași...

Foarte frumoasă pildă au dat în legătură cu asta, trei comune din jur: Ludoșul-mare, Topârcea și Sângătinul, cari au și ele tineri buni la școli, și erau gata să-și facă și ele de sf. Paști petrecerile lor locale.

Dar, pentru-că petrecerea cu nobil scop a tinerilor din Apodul de Jos, să reușească cât mai strălucit, — tineretul din numitele comune, a hotărât, ca ei să nu facă în comună lor petreceri la acești zi, ci cu toții să meargă la Apodul, ducând cu ei și tineret din satele lor, — pentru-ca reușita să fie cât mai strălucită!

Cu câtă plăcere dăm de știre această veste frumoasă!

Și cât de mult am dori să auzim, că și pe alte sate de sate s'a făcut la fel.

Acolo unde nu se mai poate pregăti vre-o piesă teatrală, pentru a fi jucată, — tinerimea bine înțelegătoare, să aranjeze cel puțin câte-o petrecere cu joc, a cărei venit să-l trimită ca ajutor lucrării celui atât de pline de bune doriri pentru neamul nostru, care va fi „Căminul Cultural” dela Iași, sau „Casa nădejilor noastre”.

„Jdul Cultural” se numește întreprinderea de Tipografie și Librărie înființată de vre-o 6 ani la Petroșeni, cu capital de Lei un milion. Deși susținu, cu însemnate cheltuieli, câte-o fillală și în Valcan și Lupeni, — totuși vedem că plăcere că și-a încheiat scoțotelle pe anul trecut 1925, cu un câștig curat de Lei 323.000.

Ar putea sloji ca încurajare și pentru alte orașe cu școli și așezăminte românești, ca să înființeze Librării și, unde e teren, și câte-o Tipografie românească.

Mulțumită. Biroul „Reuniune de Muzică și Cânt „Armonia” din Brad” (j. Hunedoare) — mulțumește familiei Boneu pentru darul evlavios de 1000 lei făcut fondului Reuniunii, din prilejul trecerii la cele vecinice a iubitelui lor, veteranul profesor Vasile Boneu. — Iosif Popovici preș., — Căndin Ciocan, secretar.

— Durerile reumatice, podagra (dureri de încheeturi) și tot felul de dureri din răceală, — înceată îndată după o frecare cu „Spiritul Diana” cel adevărat
(378 1) 10-

Hoși foarte îndrăgineși au oprit trenul express ce mergea dela Paris la Belfort, și făcând zăpăceală într-o cea de pe tren, au jefuit vagonul de postă în care se ducea un sfert de milion de franci. I-au luat și au porit printro mulțimea zăpăcită.

Săpat din gura morții.
Un român, Samoil Bardă, rămas prin Rusia din vremea războiului, a fost osândit de bolșevici la moarte, pentru că îl credeau dușmanul lor. Stase 8 luni în închisoare, și era în ajun să l împuște, când el a reușit să scape și să fugă în România.

Un mare proces se debate la București în fața Conziliului de război, procesul cumpărării de avioane dela fabrica Fokker, cerute cu stăruință și ca foarte „grabnice” de ministrul de războiu Mărdărescu, — și dovedite ca foarte proaste. Se va vedea cine iese vinovat, ca ușuratec în cumpărarea lor, sau ca uns ca aceea să se facă.

Când cumpărați, să nu cereți decât cremă de ghețe cu marca „Vultur”. Altă cremă mai bună nu puteți căpăta; poate mai scumpă, dar nu mai bună!

„Svasticii”

pentru cei ce doresc a purta în pept semnul de soldați al „Ligi Apărării Naționale Creștine”, avem de vânzare, de 3 feluri:

Svastici argintate, cruciute simple cu sac, de prins în pept, — 10 Lei una.

Svastici emalate, ca'un nasture (bumb) rotund, cu crucea în mijlocul unui cerc, — 20 Lei.

Svastici „mărțișoare”, ca medallon, de purtat atârnat la gât cu o șoricică în colorii, de fete și femei, foarte frumoase, având la marginea de sus și literele L A N C (adecă Liga Apărării Naționale Creștine), — cu 30 Lei.

Se trimit prin postă recomandat, dacă pe lângă prețul lor, se adaug 10 Lei pentru porto recomandat. E bine a se cere mai multe la un loc, căci atunci cheltuielile de postă (cel 10 Lei) se împart pe toate câte s'au cerut.

Trebuie să suferi așa?
Nu!
Căci toate durerile reumatice, Gichtul și alte dureri provenite din răceală, încetează dacă frecl bine partea dureroasă cu veritabilul „Diana” Franzbrantwein
Numai cu inscripția „Diana” e cel bun.
(522) 5-11

Către cetitori!

Fiindcă ne aflăm în ajun de alte rinduri de alegeri, — alegerile pentru județ și cele mari, de deputați, — țara va fi cutreierată dela o margine la alta, cruciș și curmeziș, de sute și sute de trimiși ai partidelor politice, cari toți îl vor trage pe popor când într'o lature, când într'alta, — și-l vor zăpăci cu făgăduințe, scripitoare, dar având numai scripirea unei bășici de săpun, pe care abia o vezi și se sparge.

În fața acestor zile involburate și tulburi, — iubiții noștri cetitori, cari au văzut și văd, că „Libertatea” are în fața tuturor întâmplărilor judecata cea mai rece, mai fără patimă și mai dreaptă, — sunt rugați să stăruie printre cetitorii de foi, cari azi nu au la casa lor și foaia „Libertatea” — să se aboneze pe 3 luni de zile, ca de probă, la „Libertatea”, — pentru a cunoaște și ei părerea unor oameni, pe cari patma nu i orbește nici în toiuł celor mai fortunose mișcări, — ci privesc toate frământările cu ochiu limpede, și spun despre ele numai adevărul.

Și fiindcă în alegerile cele mari (de deputați) va intra în luptă și noua însoțire a inimilor curate românești și creștine: „Liga Apărării Naționale Creștine”, — toți căți vreți noroc acesti mișcări, îi faceți un nespus bine, dacă îndemnați pe cât mai mulți cetitori, macar pe acest timp scurt, ca de probă, aceste foi la casele lor!

Prețul foilor noastre este, pentru abonații regulați: 38 Lei pe 3 luni. Pentru abonații acestia de alegeri, le dăm foile cu prof scăzut la numai 35 Lei pentru 3 luni, — deși ar trebui să le dăm mai scumpe, nu mai ținem, ca abonaților regulați. Pentru răspândirea bunelor stuturi, și pentru ca, cât mai mulți cetitori dela sate să poată avea la casa lor în acest timp un bun povătuitor, li-o dăm, încă chiar sub preț.

Am pus la acest număr Mandate postale. Rugăm să le dați celor ce ar vrea să se aboneze, ca să ne trimită bani cu olo.

Abonamentele pot începe ori-când și durează 3 luni întregi.

Umiliri netrebnice.

General Răscanu și Jdanu.

Oamenii politici doritori unui a se pune, alții a ajunge la cârma țării cu ori-ce preț, se întrec a se da peste cap în fața lumii într-un chip, care ne umple sufletul de mâhnire.

O nouă pildă ne-a dat zilele astea Generalul Răscanu, fost Ministru de Război, în guvernul Averescu. E un ofițer ajutat de tânăr General, pentru că în război a fost brav luptător. După încheierea păcii, atras de „politică”, a intrat în partidul averescan și a ajuns Ministru.

Acum fiind vorba de schimbarea bazei guvernului, partidele și oamenii lor fruntași, își cântăresc puterile. Și, din cele ce făptuiesc, se vede, că fiecare se simte slab pentru a pași bărbătește singur, și de aceea se pită în lături, unde și-ar găsi încă ortaci, cari să-l ajute în lupta grea a alegerilor.

Generalul Răscanu, crede că n'ar putea face mai bună stăruie partidului său, decât luând un cădelnișor făcut din fiere vechi adunate de pe câmpul de război, și cu acela să cădelnișeze pe Jdanu, plecându și ateșgul în fața lor și postându-i alături de sine și de partidul său... Iacă cum:

„Uniunea Evreilor Rumuni”, simțind că bat vânturi reci pentru pielea jidovească în țara noastră, — a făcut o mare și „călduroasă” (mai bine zis din dinți clănțănitoare) Chemare către marea obște a țării, către neamul stăpânitor, ca să înceteze cu sfășările antisemite (potrivnice jidanilor)...

Generalul Răscanu, nu să și vadă de treabă, repede a prins prilejul că să le arate el Jdanilor „dragostea” sa, pentru că la timpul să i o arate și ei pe a lor... Și li-a trântit un răspuns prin foile evreești din București, de le saltă Jdanilor percușii. Iacă ce le spune în scrisoarea sa:

Zice că dumnealui iubindu-și țara, îi dorește „liniște”, așa că toți locuitorii ei să poată munci pentru sporul în toate a statului.

„Ca urmare, — adaugă marele „bărbat politic”, — osândesc cu strâșnicie toate pornirile și mișcările cari pot aduce tulburări în lăuntrul țării, cari stârnesc vrajbă și ură între cetățeni...”

„In deosebi, zice, tulburările împotriva Jdanilor, sunt cu totul de osândit, căci ele, pe lângă că lovesc în chip nevrednic și dureros în locuitorii evrei, cari doar țin la țară și la marile ei interese (foloase, treburi), aceste tulburări fac stricăciune clar și intereselor celor mai înalte ale Statului nostru, însă trăinându-ne și marile gazete din străinătate și plețele de bani.

„Pentru aceea răspund călduros la Chemarea „Unitii Evreilor Rumuni” asigurându-o de tot ajutorul și sprijinul meu.

Vaslui, Februarie 1926.
General I. Răscanu.

Cetind această scrisoare a unui om ce a fost Ministru de război, și ca luptător pe front a văzut și știe bine ce nemernic s'au purtat Jdanii față de țară în acele zile grele pentru ea, — nu mai știi ce să crezi. Li-a scris-o în ajunul alegerilor comunale, căci dorește să ajungă... primar al orașului. Iar pentru asta trebuie să-i scarpene pe Evrei sub bărbie, să-i bată cu mâna pe umeri, să le spună: doar eu știu că voi sunteți loviți pe nedrept, în chip „nevrednic” de huliganii aștia de

Români Moldoveni, doar voi, dragii mei, lucrați pentru înaintarea acestei țări și pentru tot binele ei. Iacă pe ce căl pornesc bărbății politici ai partidelor și vor să tragă după ei și poporul.

Ne vom năzui a l descoperi înaintea poporului și a-l sfătui să le întorcă spatele Rea stăruie și face Partidul Poporului generalul Răscanu prin „epistolă sa către Evrei”.

— Dar nu mai puțin orbii de dorul puterii se arată „politicii” celorlalte partide. Așa vedem în numărul de Duminică al ziarului „Patria” din Cluj, foata oficioasă a „Partidului Național”, un articol, care ne face cunoscut că liberalii sunt și acum în târgușii la București cu conducătorii „Partidului Maghiar”, așadar cu dușmanii noștri cel mai gata a ne sări în pept, ca să facă la olaltă înțelegere pentru a merge împreună, în alegerile ce vor urma (cele de județ și cele mari de deputați). Pentru fapta sa această partidul liberal nu poate fi destul de osândit, cu atât mai mult că, aflându-se la putere, târgușii lui făcute cu ungarul, au înfățișarea că aceștia nu se târguesc cu un partid politic, ci cu guvernul țării, cu însuși Statul român iar aceste e o vină mult mai mare, decât când astfel de târgușii se fac de un partid ce nu e în scaunul de ocărnuire.

„Patria” acest lucru ar trebui să-l osândească și să-l arunce în față partidului liberal, — așa cum îl osândim noi.

În loc de asta „Patria” partidului Național scrie: „Minoritățile” (neamurile streine) sunt datorare să lupte în rândurile „democrației”, — adică acolo unde e și partidul național. Cu alte cuvinte, îl trage pe ungarul de sub și le zice: „Nu mergeți cu el, cu liberalii, ci haideți cu noi, cu „democrații”, că aici vi-l locul lângă noi, și și noi vă dăm încă mai mult decât ei!”

Și ca să l zmulgă din apropierea liberalilor. — Îi „părește” pe acela către Unguri, că: prin noua lege de alegeri, vreau să facă așa fel, ca unele minorități (neamuri streine) să nu poată trimite în parlament, în sfatul țării, nici un deputat al lor!

Prin aceasta „piră” pare a le zice Ungurilor: haideți cu noi, că noi nu vom face o astfel de lege blăstămată pentru voi, — ci vă facem rost să străbateți și voi acolo, cât de mulți...

Ei, frate Române, mai însufletește te, dacă poți, pentru aceste partide politice, care se întrec între ele a trage de sub și de mâncă pe Unguri: hai cu mine, ba cu mine...

De partidul „țărănesc” nici nu mai vorbim. Conducătorii acestuia, Stere Lupu și bietul Mihaiache dus de baiera cămășii de către acești doi vicleni, — se unesc și cu Michiduță numai să albe nădejde a legi „țării” din alegeri. Ei sunt stup de jidan, în redacția folior lor sunt nu mai jidan. Val de capul acestui partid, pe cari îl pot încă ținea prin numele plăcut țărănilor, pe care l'au dat. Dar țărănu nostru e și Român și creștin, — partidul zis țărănesc însă, e plăcintă din sluat țărănesc, umplută cu brânză de jidan și de comuniști!

Poșta Redacției.

Diul Ioan P. Androneș, Sângheorj-Băi. Vi-am trimis în 2 rânduri câte 10 căldare recomandate, odată în Dec. anul trecut și odată în 9 Ian anul de față. Rugăm întrebări

la poșta, căl fiind recomandate, nu s'au putut perde. Să vă arate cine a lscăit de primire în locul Dvoastre?

Mulțumită publică.

Cu ocaziunea petrecerii aranjată la 6 Februarie m. c. de activitatea Corporației Industriale în favorul Fondului de a putea ajetora meseriașii săraci ajunși la neputință, au binevoit a suprăsolvit următorii:

- Căstăian Nicolae 200 Lei; Kartman Mih. 200 Lei; Dr. Popu Victor 150 Lei; Stern și Roth 120 Lei;
- Câte 100 Lei: Cărpinișan Simeon, S. Huidt Arthar, Recska Ștefan, Töök Balint, Junger Samuil, Petru Andreone, Petru Herța, Paris Albert, Stern Emanuel, Aurel Grădinar, v. d. Bokody Carol, Dr. Romul Dobo, Rinwald Vilhelm Speil Eduard;
- Buzman Găstav 80 L.; — Câte 70 Lei: Szanto Carol, Margel Vilhelm;
- Câte 60 Lei: Ioan Vărmăgean, Antonie Balomiri, Bokody Iosif, Simeon Ștef;
- Câte 50 Lei: Taborsky David, Melitka Ioan, Ilie Ciurdărescu, V. Badoiu, D. Jurca, König A., Popa George Nișu, Lobstein Iosif, Bede Alecsandru, Hagedius Ludovic;
- Herlen Alexandru 45 Lei;
- Câte 40 Lei: N. Tulvan, Sinka Iuliu, Koditek N., Dumitru Pardos;
- Câte 30 Lei: Iovanel Tiberiu, Kovats Iosif;
- Câte 20 Lei: Tanasie Neagu, Laszlo Elemerean, Soymosi Iosif, Gönczy Nicolae, Ioan Rus, Gönczy Alexandru, Ioan Lupan, N. N.; — N. N. 10 Lei, Total 3465 Lei.

Cărora, precum și diletanților și diletanțelor, arangerilor tânări și sprijinitorilor cari au contribuit la mărirea Fondului de binefacere, le exprimăm și pe calea aceasta sincerile mulțumiri antisemite corporației Industriale.

Orăștie, la 22 Febr. 1926.
Simeon Cărpinișan
președinte.

Procinchievici Severin.
secretar

Întrebare

către frații din America.

De doi ani a plecat la America Ioan Cuglerean lui Gligor din Vinerea (jud. Hunedoara) și de atunci nu mai știa nimic de el. Cel ce știe ceva de dinșul, e rugat să-mi dea de știre, pe adresa:

Paraschiva Cuglerean n. Simu
în Vinerea, p. Cugir,
județul Hunedoarei.
(668) 1-1

De vânzare:

casă nouă între Materii, din Orăștie, stând din 4 camere, băcărie, pivnă, cu loc de 5 jugărie în jurul ei; grajd pentru 50 vite și casuță pentru servitor. Informațiuni mai aproape la: Str. Dr. A. Vlad Nr. 10 (f. Ape). (665) 1-3

Invățăcel de 15 ani, având cel puțin școala populară, — se primește la

Maestrul Iosif Nicolae Anca,
Micești, p. Alba Iulia.
(664) 1-2

Cine vrea?

să fie sănătos, tare și frumos? Acela să folosească veritabilul „Diana Franzbrantwein”, care atât prin frecare, cât și prin luare în lăuntru picurat pe zahăr, are efect admirabil!

Mașină de imblătit

de 1000 mm. sistem Hoffher-Schrentz, folosită puțin, — cu locomobil de abori, 6 Atmosfere, fabricat Nicholson, vizat în anul trecut, e de vânzare.

Ioan George Robu
(671) 1-3 Turmaș, p. Orăștie.

Plăcile de Asbest (Eternit) METEOR

ele fabricate de eternit din Osorhau (județul Bihor), sunt cele mai durabile și cele mai plăcute!

Acoperământul nu are nevoie de îngrijire și reparare, rezistă la ori ce vreme, precum și fo cului, e mai bun și mai lesn ca cel de flachea sau țigla.

Executăm lucrările de acoperire în toate culorile și după toate sistemele moderne.

Acordăm garanție pentru calitatea materiei și manopera acoperișului

Reprezentanțe în toate centrele de județe.

Căsătorie. Tânăr, 28 ani, plăcut, latelăgent, măcelar și cărnășor, prăvăliile proprii la loc de frunte, dorește căsătorie cu fiică de măcelar sau de jăran, bună gospodăină, cu dot. Răspuns la zler. (670) 1-1

Maestru dogar!

Subscrieți fac cunoscut că am deschis în Orăștie, strada Morii, Nr. 27 (în curtea Fabricii de spirit) — un

atelier de dogărie în care pregătesc tot felul de lucrări în brânza aceasta. Un invățăcel se primește. Iuliu Topar, maestru dogar. (669) 1-4

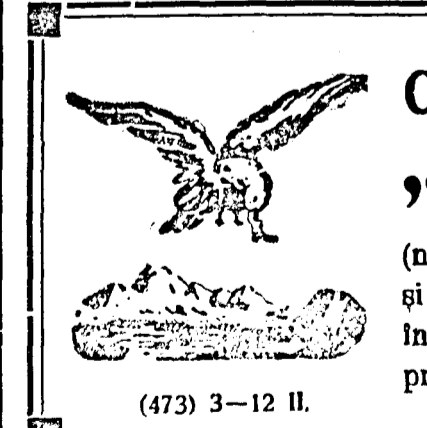
BATOZĂ 1100 mm. în stare bună, de 4 ani, fabricat Wichterl, — e de vânzare: Aron Ripoșan Spini, p. Orăștie. (646) 2-2

De vânzare:

o țelină de 3/4 jugărie cu pomi roditori, în hortașul Orăștiei, pe Dealul mic, aproape de poartă.

Informațiuni în: Prăvălia d-lui Ioan Inișca în Orăștie. (686) 2-2

Casă cu grădină. Coperită cu țigla, loc bun pentru orice meserie, imediat de vânzare în Orăștie Str. Mihai Viteazul (Drumul Țării) Nr. 16. Informație Str. Gheorghe Barițiu Nr. 1 (649) 2-2

(473) 3-12 II.

Farmacia Vlad din Orăștie, Piața Prințul Carol (lângă Liceul Vlaicu), condusă azi de proprietarul însuși, familia Vlad, — atrage luarea aminte a onoratului public de loc și jur asupra faptului, că s'arangeat de noi complet, fiind bogat înzestrat în afară de articli de farmacie (apotecă), și cu tot felul de pansamente (de legat), cu parfumerie, articli de gumă, săpunuri fine, etc. (215) 26-1

Români!

Îmi imbiu ajutorul meu gratuit (fără plată) tuturor citoritorilor foii „Libertatea”, care doresc să-și cumpere ori-cel fel de mașini agricole sau mori, — numai ca să nu cadă pradă speculei jidavești!

Mecanicul diplomat Petru Adam, Împreindere Tehnică în Alba-Iulia. (659) 2-2

Casă de vânzare

Casa Nr. 10 din str. V. Alexandri (Romoșelului) din Orăștie e de vânzare. (654) 2-

Un invățăcel

se primește îndată în altă de pantofărie a subscrișului Etadelă 14 ani în sus. Se albe cu puțin școala primară.

Antoniu Balomiri m. profesor, Orăștie. (652) 2-2 (Calea Mihai Viteazul)

Mașină de imblătit, cu motor, de benzol, de benzol, cu motor, — alta cu scuturi toare, n'are motor, — sunt de vânzare la: IULIU DEAC, mecașul Săcărâmbu (j. Hunedoara). (644) 2-

Să cauta: 2 invățăceli dela 14 ani în sus pentru Petru Moga fraznelar și brutar. Blaj (638) 4-4

Canț maestru rotar

pentru loc bun, cu venis frumos. Cel ce ar dori să viede să scrie subscrișului:

Andrei Pușcaș, m. maestru țerar în Mochiș, strada Șaguna, 28. și (jud. Cluj). (660) 2-5

De vânzare: O fabrică pentru țigla de țiment în Orăștie.

Uneltele și mașinările pentru fabricarea țiglei, sunt în cea mai bună stare. Apoi forme pentru uburi din ciment, pentru lăntări foarte practice și bune.

Tot aci se vinde: o trăsor pentru 2 cai; o căruță de pvară, tot pentru 2 cai și un cântar, ce cântărește până la 70 kgr. toate în stare bună.

Informații în: Orăștie, Str. Romoșelului Nr. 3. (642) 2-2

Crema de ghetă „Vultur”

(neagră, brună, albă, galbonă și roșie) se capătă din nou în calitate foarte bună în toate prăvăliile de specialitate.